

nico. In kako naj bi si opomogli posamezniki in národi brez premagovanja in zatajevanja samega sebe in brez one samodoločbe, katera se pojavlja v uživanji in v lagotnem življenji!

Ako pa teži učitelj z vzgojevanjem redovitosti na izboljšanje národne blaginje, tedaj razumemo pod tem pojmom vse one kreposti, katere zavisé od večje ali manjše redovitosti, kot snažnost, točnost, natančnost, pravilnost i. t. d.

Vzgoja reda in zatajevanja samega sebe je važen del vzgojnega delovanja učiteljevega. Zanemarjanje le-teh rodí v otroku zanemarjenost v njegovih opravilih, s tem pa oslabljenje veselja in vzmožnosti do dela. Učitelju se je pri taki vzgoji boriti z nemalimi napakami otrok, katere se le prerade znova povračajo, če prav jih je že večkrat odpraviti skušal. Kakoršni pa postanejo otroci v šolski dóbi, takšni bodo tudi pozneje, kajti slabe navade se kaj nerade popravijo v poznejšem življenji.

Iste važnosti kot red, je tudi previdnost, torej sposobnost, da se v vsakem slučaju ob pravem času prava pot izvoli. Res, da se ta lastnost ne more v šoli popolnem priučiti, ker v to je šolska dóba prekratka ter ponuja premalo prilik za takovo vzgôjevanje. A previdnost zavisí v prvi vrsti od neke duševne jasnosti, katere ne motijo postranske slučajnosti. To duševno samostojnost pa skuša ravno današnja šola doseči, zato ona v veliki meri vpliva na pravo razboritost tudi v gospodarstvenem obziru. Današnja šola meri pred vsem na mišljenje, na samosvoje izvajanje in utrjevanje vseh onih pogojev, ki mogó blagostanje vzmnoževati in okrepčevati.

Tudi premagovanje samega sebe treba že v otrocih s krepko roko krepiti in voditi, kajti pomanjkanje te kreposti obseza celo vrsto napak, katere, vzrastle, mogó ovirati uspešno napredovanje na gospodarskem polji. Pred vsem nam je tù omeniti čutnega uživanja in lenobe. Koliko truda stane učitelja, predno se mu posreči te napake odpraviti ali vsaj popraviti. Vedno znova se povračajo in skušajo nove korenine pognati.

Neprestano se je torej učitelju truditi, da z versko-nravnim oživljanjem pravnega in častnega čuta v otročji duši pridobí zmago resnici in pravici, da je otrok v stanu sam sebe določevati in vzgojevati. Tako delovanje koristi nedvomno občnemu blagostanju ljudstva, in torej je tudi učiteljevo delovanje koristen posel pri izboljševanju ljudskih potreb gledé vnanjega bogastva.

Takovo delovanje národne šole bode moralo zavzemati prvo mesto na polji gospodarstvenih in sploh socialnih reform. Kaj pomaga, zdraviti in celiti vnanje rane bolnemu telesu, ako pa je bolezen ukoreninjena v notranjosti bitja samega. Takovo telo je tudi národ. Notranjost njegova dá se le ozdraviti z onimi sredstvi, katera sežejo v bistvo človeškega bitja, v dušo. Ako pa ponuja ljudska šola precej takih sredstev, kakor smo ravno kar slišali, tedaj je dana potreba, današnjo šolo smatrati za reformatorično, učiteljsko delovanje pa za proizvodno tudi z národno-gospodarstvenega stališča.

Knjiga Slovénka

v
XIX. veku.

Luka Dolinar r. v Loki 14. okt. 1794, mašnik l. 1818, služil v Radoljici, pri sv. Petru v Ljubljani, na Jančem in v Šmartinu v Spodnjem Tuhinju, u. ondi v pokoju 24. avg. 1863. — Pisati in popevati jel je javno, kedar je priobčil

1) Pesem od Svetiga leta 1826, zložil Luka Dolinar, s. l. 8. $\frac{1}{2}$ p. — „Dolinar hat auch die Jubiläums-Bulle ins Krainische übersetzt (Šaf. 82).“

2) Pesme v' Nedele celiga leta, zložil L. D. V Lublani natis. J. Sassenberg 1829. 8. 184. — „Auf Sprachcorrectheit wurde darin kein grosser Fleiss verwendet (Šaf. 82).“

3) Pesme v' Godove in Praznike celiga leta. Zl. L. D. V Ljublani, nat. J. Blaznik, na prodaj per J. Klemenzu, bukvozezu. 1833. 8°. VI. 250. II. nat. 1862. — Znamenit je predgovor o petji v starem in novem zakonu. Na razgled bodi:

„Pred tremi letmi sim vam, ljubi pevci in pevke podal nedelske pesme vzete iz Vangelja vsake nedele med letam, z' tim serčnim željam, de bi se vernih serca bolj od posvetniga odtergale, se na perutih petja k svojimu Stvarniku povzdigvale, per plemenu svete ljubezni in božjiga spoznanja vnele; de bi božja služba z veči gorečnostjo obhajana, in tako čast našiga Boga in Gospoda Jezusa Kristusa povikšana bla. Iz ravno tega svetiga namena vam zdej podam pesme v godove in praznike celiga leta, katere sim tudi, kakor nedelske, z cerkvenim molitvam previdil. Tudi sim preskerbel viže, kakor per nedelskih pesmih, po katerih se imajo te pesme peti, in tako za potrebe bravcov, pevcev in poslušavcov po svoji moči vse sturil. Petje ni samo dar božji, razloženo od govorenja, ampak ima v sebi večji in zlahtniši moč, kakor vsa zgovornost. Petje namreč vtolaži serca itd. itd. — Pojte torej, prelubi pevci in pevke svete pesme; verzite od sebe tiste posvetne popevke, z katerim vrage kličete, angela varha odganjate, dušo ranite, vest obtežate; pojte jih sami sebi ali drugim; doma ali na delu, v delovnikih in praznikih, de bote deležni duhovniga dobička . . . S. Pavel nas k petju lepo opominja, rekoč: Govorite med saboj z' Psalmi, z hvalnimi pesmi in duhovnim petjam, pojte in prepevajte Gospoda v svojih sercih. Dajte hvalo vselej Bogu in Očetu za vse v imenu Gospoda našiga Jezusa Kristusa. Eph. V. Kar pa ne bodete mogli razuméti, vprašajte svojih duhovnih pastirjov, kateri vam bodo radi razložili, in spomnite se mene v svojih molitvah.“ Na Jančim na sv. Miklavža dan 1831.

4) Izidor, brumni kmet. Bukvice ljubim kmetam podeljene. Iz nemškiga prestavil L. D. V Ljublani. Blaznik. Klemenz. 1835. 8°. VIII. 72. — Za predgovorom je naslednji „Perstavik prestavljavca: Te bukvice od Izidorja kmeta, katere sim od prijazne roke na pósito dobil, so se mi tolikanj perlegle, de nisim sterpel, de bi jih ne bil prestavil. Iz njih pihlja zares dober in brumen duh, kteriga bi imeli vsi kristjani imeti, ga ohraniti in iz njega živeti; kteriga je pak začelo zlo zmankovati. De bi ga vsaj eno koliko in v nekterih sercih obudil, je bil moj dober namen per prestavljanju. Upam, de bom z tem majhnim delam nekterimu službo in veselje storil.“

5) Pesme od Farnih Pomočnikov ali Patronov v Ljubljanski škofiji. Zložil L. Dolinar. V Ljubljani, Blaznik, 1839. 8. VI. 307. Od str. 286 — 307 so: Še nekatere svete Pesme na pr. Od Imena Jezusa, od Jez. pet ran, od sedem žalosti Matere božje, od sv. križa itd. — Vvod glasi se na pr.:

Po Janskimu témenu sedam, Napenjam temotne oči; Z veseljem po svetu pogledam, In vidim veliko reči:	O vé vse svetost' prebivalša Od nas zaželene cerkvé! Vsih žalostnih serc zahajalša! Vi mikate moje sercé . . .	De bodem prav mogel zapeti Zasluzeno hvalo in čast; Po vašimu zgledu živeti, Doseči perpravljeno slast.
Obrašene hribe 'n doline, Dereče in bistre vodé; Po mejah gorá visočine, K' iz zemlje mogočno kupé;	Marija! ti v časti presveti Besednica moja 'n Gospá! Te prosim, to hvalo sprejeti, Če tudi le malo veljá.	Deb' tudi kristjani zbudili Se k andohti, varvan' od vas; Po vaših stopinjah hodili, De mine ta delavni čas.
Razgornjene polja in loke, In mesta in terge 'n vasi; Negmahne redivne potoke, Perpravo potrebnih jedi.	O lubi Svetniki 'n Svetnice! Že spravljeni v vmirjeni hram! Per tronu Marije Dvice, Veseli na vekomej tam.	To moje zanikerno delo Sprejmite v pobožnosti dar; Kar manjka, sturite vi celo, Perpravno za božji altar.
Na vse te reči se ozéra Omamljeno moje okó; Al nekaj ga moti, spodvera, In na-se ga vleče tako.	Vi v cerkvah na kranjskim češeni, In klicani nam na pomoč; Zvestó razsvetlite vi meni Duhovno to temo in noč,	Poprašan za svoje plačilo, Prelubi, vas prosim lepo, Sprosite mi večno vračilo, Sprosite mi sveto nebo.

6) Perstavik. Pesme od Svetnikov in od Svetnic, v Ljubljanski škofiji samo v podružnicah češenih. Zl. L. D. V Ljubljani. Blaznik. 1841. 8. 109. Zadnji je naslov:

Pevca dar.

O Gospá nebeška! varh življenja!	Naj ti drugi v darvo pernesejo
Moje drugo upanje češeno!	Kaj od svoje bogatije, kar je,
Kar sim sam, kar imam premoženja,	Naj ovac na trume perženejo,
Tebi je od zdaj perporočeno . . .	Naj ti zidajo cerkve 'n altarje:

Jest pa sam ponižno k tebi pridem,
Tebi, o Marija, se darujem,
Oh, od tebe, Mati, več ne uidem,
Z tiho prošnjo v sercu k teb' zdihnjem.

Kedar so izhajati jele Novice, pošiljal je vanje sim ter tje kaka sporočila celo do l. 1860 (p. Kukovica vremenski prerok); glasil se je po pesmicah v Drobntincah l. 1848—1857 (p. Sveta vojska; Od zvonov na Češnicah s pridigo vred; Drobna ptičica itd.); marljivo pa v Zg. Danici na pr. l. 1850 št. 8 v pesmi: Čast, komur gre čast — duhovnikom, ki so se žrtvovali v boju za vero, o kužni bolezni (Raskleni mi žalostne spune, — Razjasni mi temno oko, — De sežem še enkrat med strune, — 'No pesmico peti sladko itd.); št. 40: Dr. Ignacju Knoblerju (Ne morem nehati, — Serce ne pusti — Ti hvale kaj dati — Iz majhne moči . . . Naj b' ljubi Te Kranjci — V spominu imeli, — In vsi Afrikanci — Za Tebe goreli). L. 1851 po spiskih: „Kdor altarju služi, bo tudi od altarja živel; Svět za napravo ljudskih šol — s šolskimi brati — po Kranjskim; Svete Cerkve zaničevavam“ in št. 32 po pesmi: Labudnica:

1. Navdahnjen od Svoje,	2. Zakaj bi od Svoje,	12. O kakšino njeno
Ki ga veselí,	Nje same vesel,	Je lepo ime?
Si sledenj kaj poje,	Med zvodene roje	Peršerčno ognjeno,
Kar serce želi:	Jest enkrat ne pel?	S spomina ne gre;
Popivic od vinca,	Recite vsi drugi,	Je Cerkev nam dana,
Od vojske žolnir,	Kar kolj se vam zdi,	Nje mila oblast,
Od nekaj pa Minca,	Per nji se mi, slugi,	Katoliška imen'vana,
Mladenič, pastir.	Nar bolji godí . . .	Edina za čast.

Sam pevec in pesnik je v Danici l. 1852 priobčil: Perlog k slovenski pesmarici, kjer piše na pr.: „Leto je že preteklo, kar sim jed k ognju perstavil, de bi jo dobro skuhano častitim bravcam „Zgodnje Danice“ dal pokusiti: pa se ni dala zadosti skuhati, ker mi derv permanjkuje. Morebiti se bo komu zdela še terda ali pa neješ; naj jo pa sam še pokuha in potlej nam da pokusiti. Čakal sim dolgo v upanji, de bo kdo še kaj jedí slovenske pesmarice dal zavžiti, to je, zavoljo nabére slovenskih pesem in jim permerjenih napevov za potrebe katoliške cerkve po Slovenskim; pa se za g. Adamičam nihče ni dal slišati. Mnogi so nam mnogo od nje povedali, kar je po večim dobro povedano; vsiga pa po mojih mislih niso prevdarili, kar je k temu potreba. — Vi, ljubi bravci! me bote naglo poprašali: Kaj pa še ti veš nam povedati v zadevi slovenske pesmarice? Odgovorim hitro in naravnost: Ni zadosti, de je v slovenski abecedi pisana, po gramatikalnih vodilnicah uterjena, ampak mora tudi imeti: 1) slovensko pevsko mero z enakimi stópi; 2) slovenske odrezke (odstavke); 3) slovenskiga pesniškiga duha; 4) pobožniga ali cerkveniga duha; in 5) slovenske napeve . . . Večidel še dišé naše pesmi po nemšini, kar čuda ni, ker pesniki so živelí med Nemci ali per Nemcih, so se od mladiga nemšine učili, jo brali, govorili, njih prozodijo v sé jemali, toraj tudi po nemško mislili, govorili, pisali in peli. Znanprej bo že kaj drugač, ker se mladenči po Slovenskim po šolah tudi slovenšine učé,

se bo že kaj slovenski pesniški duh zbudil.“ — Spregovorivši potem o vsakteri točki kratko a krepko posebej (št. 16. 17) pravi vmes: „Tukej je prilika od vjéma (Reim) govoriti, našim razvjenim ušesam prijetniga, petju ne prav potrebniga, nekoliko škodljiviga, ki je možki in ženski. Vonder pa pesmi brez vjema niso kaj všeč; pa tudi ravno-jem (asonanca) za ljubo vzamejo; . . . res pak je tudi, de iskanje vjéma mnogo^t at veliko božjiga duha odnese; zato niso hvale vredni, ki ga močno tirjajo ali neradi pogrešajo, ali pa pesniki, ki lepo govorjenje njemu darujejo, kakor: ‚dal življenje de je nam‘, namesti: de je nam življenje dal“ itd. . . — „Naša ljuba Mati katoliška Cerkev ni prevzetna, se ne lišpa, ne skazuje, ampak je pošteno-lepa, modra; nje noša per cerkvenih šegah ni posvetna, se ne spreminja po neizmernih željah priprostih ljudj; nje jezik v sv. pismu ni olikan po vsih slovniških vodilnicah, vonder je pa razumljiv, čeden, prijetin: toraj tudi per cerkvi ni treba sladko-željniga, mehkužniga, posvetniga, ampak lepiga, miliga, pobožniga, včasih žalostniga, včasih bolj serčniga petja, vselej pa pesmi in času permerjeniga, kakoršno bi bilo cerkveni slovenski pesmarici želeti . . . Muzika se ne da polikati, in se tako dolgo po tleh valja, dokler ne požene iz pevca, v katerim prebiva, globoko verno navdušenje, katero njega popolnoma gospodari. Cerkevne muzike namen je toraj, da podpera serca vernih v pobožnim hrepenenju k Očetu vsiga sveta, kakor poje David itd.“ Njegova je tudi: Stara novica o škofijnem zboru (synodus dioecesana) v Loki l. 1755 pa: Perstavik Franca Mihaela Paglavica (str. 79. 80). — Izmed pesmi tega leta slove št. 6 Slovenilka na pr.:

1. Zaukaj, Slovenija,
Vesela zapoj,
Na poti življenja
Nikar ne postoj.
Godove obhajaj,
Močno se raduj,
Le z miram napajaj,
Se z njim napolnuj . . . | 9. Mrak, Baraga, Godec,
Tud Škola in Pirc,
Milharčič in Skopec,
Kocjančič, Dovjak.
Glej, Krajna, svoj venec!
Možgan je Ilir,
Trabant je Slovenec,
Zgubljenih pastir . . . | 14. Zatorej Slovenija
Zdaj ukaj in poj,
Na poti življenja
Nikar ne postoj.
Za svoje sinove
Močno se raduj,
Obhajaj godove
Nikar ne žaluj. |
|--|--|--|

Per jezeru je št. 28 pesem (Per jezeru vstanem — In okno odprem, — Po svetu že znanem — Se zdajci ozrem, — In gledam Triglavo, — To téme želja, — In mnogo višavo, — Okrajno sveta itd.); št. 38: Malnek duhovnih vaj v Ljubljani 1852 (Za svetim časom — Gre s polnim glasom — In ginjen'ga serca — Do ljubiga Boga — Zahvala od veselja — 'Z duhovniga kardela itd.); št. 49: Grofu J. Radecku c. k. velikimu Maršalu (Nikar se ne mudi, — O pevic kasan! — In k petju se zbuđi, — Moža nam naznan', — Na Laškim junaka — Radecka, moža, — Bojvavcov pervaka — Pohvaljeniga itd.). L. 1853 št. 10 Grob pesem iz nemšk.; Čudni poklic (Tomaž Kanterburski). — L. 1854 je po Danici priobčil pesem: Sveti boj (Herman Vikari) pa Ljubi očetnjavi št. 27 (Ljuba moja očetnjava, — Mojiga rojstva blažni dom, — Zvestih Kranjcov lepa sprava! — Tebe vedno ljubil bom. — Ti obdaš slovenske meje, — Dalne polja in gore, — Kar se Avstriansko šteje, — Tje ljubezen moje gre itd.). — L. 1856 št. 7: Svitlimu cesarju Francu Jožefu (Dovoli mi, ljubljena lira, — De, dokler še tukej živim, — Desnica ti strune prebira — Še enkrat v obeljeni zim'. — Prigodbe zavzetne, velike — Zbudila je Božja modrost, — Svetá imenitne vodnike, — Franc-Jožefa milo serčnost itd.). — L. 1858 je v Slovenskem Romarju, na svetlo dal Jernej Lenček, spisal Luka Dolinar sestavka: Perva hranilnica v deželi (Franc Mihael Paglovec), in Prigodbe nekdanjih časov od l. 1719—1822 iz „letnih bukev Šmartna na Tuhinskim.“ — L. 1860—1862 je priobčeval po Danici v mičnih kratkih spisih I—X: „Kaj sem doživel? Nekatere resnične, pa podučivne in švarivne prigodbe iz mojiga življenja v poterjenje za resnico Božje besede in v čast Božje

previdnosti.“ — Visoko častiti g. Franc Svetic ali nunski gospod Oče v Loki št. 14 in št. 23 pesem: Pij deveti — Oče sveti. — L. 1861 pesmi: Spomlad (str. 78), Poletje (109), Jesen (172). Št. 24—25 nahaja se njegov spis: Vremenski dnevi, kjer govori na pr. o kukovici, razlaga nektere prislovice p. Kolikor dni pred sv. Martinam led, toliko pred sv. Jurjem zelenje. Sv. Martin lep da v treh dneh sneg. Če veliki petek deží, nima dež potem teka. Sv. Vincenca solnce rodi sladko vince itd. Od kod vera v vremenske dni (Lostage)? Zakaj zdaj tako malo prihoduje vremena kažejo? — „Pri nas se zdaj omika povzdiguje, pravi, natoroznanstvo se že po kmetih širi, prazni dozdevki se z zlatim zernam vred v smeti mečejo, nemška kultura s svojimi gerčami in izrastki se v nas silama vriva, vera mnogih je bolj čerka kakor duh, bolj v glavi kakor v sercu, podobna nogam Nabuhodonorjeve podobe, ki so bile železne in perstene, torej slabe, de jih je kamniček razdrobil, ki je od zgorej na-nje padel; vera ni več detinska, sinovska; zato take znamenja nam ne kažejo več vremén, ampak po drugih bolj veljavnih nam božja previdnost svojo voljo in nevoljo naznanuje (str. 198) . . Ljudje imajo več tacih dni, iz katerih si vremena prerokujejo, pa so negotovi preroki. Eden sam je, ki večno pratiko ima, in vedno prave vremena dela, ogenj, točo, sneg, led in viharje, kateri spolnujejo njegovo voljo; pa ta Eden nam noče naprej povedati, de Mu še tega gospodarstva ne vzamemo, kakor že v družih rečeh, in de v vremenu moramo spoznati, de vse vaše delo je prazno, ako On nam polja ne blagoslovi (192)!“

Malo da ne popolnoma slep zložil je bil blagi častitljivi pevec vže prej si labudnico, a v pravem pomenu ste to poslednji pesmici njegovi v Danici l. 1862, in sicer str. 72:

Od rajske ptičice.

(Kopernenje po večni spomladi.)

Preljuba rajska tičica, Ti moj'ga serca pevčica! Zakaj tak dolgo se mudiš, In v britki tugi nas pustiš?	Podaljšal se je kratki dan, Potegnil sneg in led je stran; Pa mile tičice le ni, Če tudi trava zeleni.	Golobje krulijo vesel', Žerjavi so že mem letél', Černivček nosi gnezdice, Pa le ni mile pevčice.
Zletela si nam čez morjé, Pustila rjave nam goré: Vse želje grejo za taboj, Priléti skorej in zapoj.	Že zdavno nov je cvet pognal, Od juga vetríc pripihljaj, Velika noč je pred durmí, Pa ljube pevčice le ni.	Veselo poje šinkovček, Vesél odpéva vlastovček; Od solnca vert se pomladi, Življenje novo zasadi:

O slavček rajski prid' na dan, Nebeško pesem mi oznan', De vzdigne trudniga duhá V naročje miliga Bogá.	Tam ga svetniki gledajo, Mu slavo, čast prepevajo, Na večne citre brenkajo, Za sabo brate vabijo.
--	--

Naš mladi vertic.

O cveti, cveti vertic mlad, Poganjaj zdaj mladike, De trudni najde sladki sad Oživljene omike; Oh, vertica se veselím, Ko z njega žlahtni sad dobim.	Zapoj od ljube matere, Od slavne rodovine, Počast' junake ranjene Za blagor domovine, Povzdigni druge še može, Veliciga če kaj storé.
Zdaj teče v tebi vroča kri, Zdaj spletaj slavne vence, Nedolžen še in brez skerbí, Jih verzi med Slovence, Premilih stresenih cvetlic Prekrasnih, vernih, brez šetic.	Pa v jambih zdaj, v trohejih zdaj, Clo v tribrahjih ganljívih, Kar veš, spodobno nam póvej, V versticah pak umljívih. In pelo se bo po dolín' Veselje, slava do planin.

O živi, živi vertic moj,
 Obdarovan s čutili;
 Naprej, naprej! nikar ne stoj,
 Ko vse nas žene, sili.
 Slovenija to govori,
 In se smehljaje poslovi.

To častno budnico je zložil stari pevec L. Dolinar slovenski gimnazijski mladini po prebranem „Vencu“, ki ga je bila poklonila po mojem nagibovanji preblagemu ravnatelju Jan. Nečáseku o njegovem odhodu v Prago l. 1862. 8. II. str. 31. in ta pesmica bila mu je v istini labudnica (Danic. št. 11). — V ravno tem listu piše Rodoljub Podratitovski o slovenskih cerkvenih pesmih in napevih, kjer pravi na pr.:

„Tam v Tuhinski dolini živi v tihi samoti častiti starčik, vpokojeni gosp. fajmošter Luka Dolinar, po vsih slovenskih škofijah dobro znani pesnik in pevec slovenski. Del njihovih ne bom ti, dragi bravec, po imenu našteval; vzemi le v roke obširnih pet zvezkov njihovih sv. pesem, preglej k vsim tem pesmim pripravljene napeve, in stavi kaj, da občudoval boš z menoj vred dela blagega gospoda. Res, mili starčik, veliko veliko storili ste za čast Božjo in lepoto njegove sv. službe. Želimo Vam, da bi miren bil večer Vaših dni, po smerti pa da bi počivali ob bregih onih potokov, ki porosujejo rajske livade svetih nebes (str. 87).“ — Zgodilo se je to v letu naslednjem, in v Danici 1863 št. 25 je po njegovem pogrebu brati:

„Na pokopališu v Šmartnu počiva tedaj učeni gospod, ki je marljivo prebiral in dobro umel vir vse učenosti, sv. pismo in cerkvene očake; počiva tamkej zvest pastir čede, katero mu je Gospod bil izročil . . ; počiva blagi človekoljub, ki mu je nar večji veselje bilo, kadar je ljudem mogel kaj dobrega storiti, ker bil je posebno blazega duha in prizanašljiv do sebi podložnih, pa ne iz slabosti in mehkužnosti, kajti rajni gospod ni resnice nikomur prikrival, če ga je dolžnost vezala jo povedati. Na njegovem grobu materi Slavi oči milo rosé, kajti rajni je slovensko modrico gojil, ko je bilo to še kaj nenavadnega; on je resnico, ktera se dan današnji tolikrat ponavlja, da se ljudstvo izobražuje le v maternem jeziku, s ponosom terdil, on je bil rodoljub še pred letom 1848 itd. (str. 197).“ — Kar je pel Vodnik o sebi, sme gledé pobožnih svetih pesmi in priprostih ljudskih napevov tudi blagi Luka Dolinar:

„Dovolj je spomina, me pesmi pojó.“

Iz šole za šolo.

Naloge v izobražbo prostih stavkov.

(Sestavil **Fr. Jamšek.**)

(Dalje.)

XXXIII.

Razširite sledeče stavke s primernimi dopolnili v zaznamovanem sklonu takó, da bodo goli stavki pod rižami, stranski členi stavka pa na rižah!

Pri 5. je vse mogoče. Obrtniki govoré o 5. . Branjevka ima na 5. (prodaj) 4., 4. in 4. . To 4. sem podedoval po 5. Še vedno se 3. toži po 5. Bodi resničen v 5. (besedi) in pravičen v 5. (dejanji). Hudodelniki živé večkrat le ob 5. in 5. . Si že bral o 5.? Babica je pripovedovala o 5. . Izvedel sem 4. (novico) po 5. (sosedu).